

Lördagskrönikan

Lite mer girighet, tack!

Släktlegenden gör gällande, att när farfars bror kom hem från Amerika i början av 50-talet så förvånades han över sina gamla landsmäns brist på närighet. Överallt där han åkte runt var affärerna stängda. De klappade igen portarna tidigt på eftermiddagen. De hade inte öppnat på helgerna. Och även när det var öppet så var kommersen blygsam. Farfars bror kommenterade:

"Vill dom inte tjäna pengar?"

Jag tror att min svenskamerikanske släkting hade helt rätt. Ett stort fel med svenskarna är att vi inte är tillräckligt giriga.

Den senaste tidens diskussion om självutlösande fallskärmar, insideraffärer och lägenhetskontakter sätter nämligen fingret på en stor brist i det svenska samhället. Vi inser inte att girigheten är en fantastisk egenskap, bara samhällsordningen är sådan att den växlar in i konstruktiva banor.

Exempelvis är det helt i sin ordning att utnyttja kontakter och försöka förhandla fram goda anställningsvillkor. Det måste vara fullt försvarbart så länge det sker öppet och i konkurrens med andra.

Orsaken till att vi accepterar att sådana som Astrid Lindgren tjänar miljontals kronor varje år är att vi vet att hon gjort rätt för pengarna. Hon har inte fifflat till sig slantarna.

Det samma borde gälla högt dugliga medarbetare i mediebranschen. Sådana som Lasse Weiss är värda sin vikt i guld. Det är en konsekvens av att vi har ett kunskapsamhälle, där kreativitet och kompetens blir lika mycket värda som fordom en malmåder eller en fors var.

Och det borde vara självklart att landets ledande politiker hålls med en ständsmässig bostad i Stockholms innerstad.

Allra märkligast är anklagelsen om att exempelvis finansministern använt sig av "kontakter" för att få sin lägenhet.

Den som yrar om sådana saker kan rimligtvis aldrig ha träffat en finansminister. De består nämligen till 50 procent av kontakter och 50 procent av sittflask.

Den som vill bo lika centralt som Erik Asbrink får se till att i unga år skaffa sig en rejäl utbildning, gå på 10 000 politiska möten och utveckla sin sociala begåvning via nattmanglingar och ständiga sammanträden över promemorior och överlagskalkyler. Det finns ingenting som hindrar 90 procent av befolkningen att göra om samma bravad. Ämbetet har stått öppet för alla och envar. Så märkvärdigt är inte jobbet för den som ligger i lite.

Och alla som är upprörda över att finansministern använt sig av kontakter borde ta en titt på statsministerns lilla övernattningslya. Detta palats har han fått nycklarna till just på grund av sina kontakter med talmannen - för övrigt en gammal partikamrat som han själv har varit

med och tillsatt. Finns det ingen tillräckligt idiotisk juristprofessor som kan få det till en ren och skär muta?

Själv tycker jag att det är bra att våra giriga maktthavare beslutat sig för att Göran Persson är värd att bo i en stor fin lägenhet mitt i Stockholm. Det är helt i sin ordning att han prioriteras före en hela den samlade armadan av arbetslösa ensamstående tvåbarnsmammor i förorten.

Egentligen bör jag väl nu erkänna att en av mina favoritförfattare är Ayn Rand. Hon skriver makabra böcker om kapitalismens hjältar. De är alla fullfjädrade egoister som bara tänker på att skapa något stort och fantastiskt. De slår inte bara världen med häpnad, utan ser också till att få ihop en rejäl slant.

Mot dessa goda krafter sättes Parasiterna. De ägnar sig åt att försöka slå åder på de dugliga och framstående. De pratar oavbrutet om behovet av att tona ner den egna för-mågan till förmån för de svaga. Man ska skita i sig själv och satsa på andra.

Ayn Rand skriver ett lysande försvar för rätten att skatta hela vägen till banken. Och hon avslöjar gnagarmentaliteten och förbrytarnaturen hos den blod-sugande altruismen.

Allt detta säger jag utan empati för de maktthavare som drabbats av den mediala och populistiska vreden. Socialdemokratin har blivit stekta i sitt eget flott. Istället för att hävda sin rätt att som förtroendevalda maktthavare bo anständigt hukar de. Populism växer sig därmed ännu starkare.

De borde läsa Ayn Rand och skaffa sig lite motgift till den populistiska samhälls-cancer som just nu sprider sig. Och slå ett slag för lite konstruktiv girighet.

STIG-BJÖRN JUNGREN

Statsvetare och profyttyckare som bor i ett radhus han skaffat via en statsvetarkontakt. Knuten till PR-byrå Rikta Kommunikation

The Economist / Storbritannien

EU och USA måste sluta fred i banankriget

Det finns grus i det transatlantiska samarbetsmaskineriet för närvarande. "Banankriget" har väl till exempel inte undgått någon, ett känslosladdat handelsgruff över EU:s importkvoter på bananer som fått både amerikaner och EU-företrädare att svinga den verbala storstång.

Det finns flera förklaringar till bråket. En är att det finns européer som ser ett självändamål i att den amerikanska supermakten hålls stängd, menar The Economist i en ledare.

Den amerikanska hegemonin ska inte få tröska sönder världens intellektuella och kulturella mångfald, lyder europeärens argumentation. Dollarn behöver också euron som balanserande motkraft.

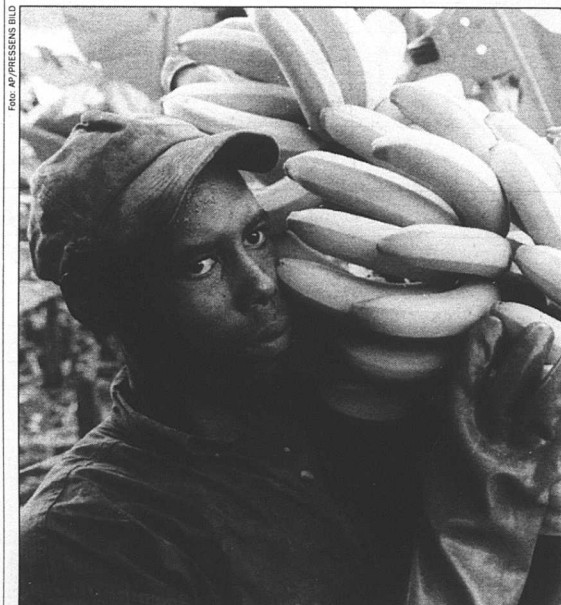
I USA, å andra sidan, finns de som irriterar sig alltmär på en europeisk motvilja att blicka ut över de egna gränserna och ta större ansvar. För demokratin skulle måste den europeiska delen av försvarsalliansen Nato bära en större börda, till exempel i Kosovo. Men EU måste också lära sig rätt etikett på den handelspolitiska arenan, menar de amerikanska kritiker-na.

Både EU och USA har rätt på sitt sätt, menar The Economist. Men det transatlantiska samarbetet kan braka sönder fullständigt om inte båda parter blickar framåt för bakåt, om de inte baserar sina planer på vad de kommande 50 åren kan tänkas bära i sitt sköte, istället för på minnen av de 50 år som gått.

Det behövs bland annat eftersom giganten Kina växer alltmer utan att det politiska styret tar till sig demokratiska principer. Men också för att Ryssland förr eller senare stappar upp på egna ben och ger sig in i den globala politiken. Som ett ständigt orosmoment finns dessutom den muslimska världens mer aggressiva grupperingar.

Det måste komma en tid av ökat samarbete efter att dagens dispyter klingat av mellan EU och USA, summerar The Economist. Samarbetet måste ta en ny form, som inte bara blir en skyddande amerikansk arm runt Europa. Förhoppningsvis får det samarbetet också nya medlemmar.

(12 mars)

No more bananas. Känsloerna svallar i handelskriget mellan EU och USA om EU:s importkvoter på bananer. Amerikanerna tycker att européerna måste lära sig vett och etikett inom handelspolitiken, medan européerna vill hålla USA på mattan.

FINANS

Ingår i Modern Times Group

Växel: 08-506 245 00
Fax: 08-14 99 30
<http://www.fti.se>

Chefredaktör och ansvarig utgivare

Jon Åsberg
Postadress: Box 70347, 107 23 Stockholm

Besöksadress: Kungsgatan 18, 4 tr

Redaktionen

E-post: redaktion@fti.se
Fax: 08-14 99 30

Redaktionsledning

Per Lundsjö (Redaktionschef) 08-506 245 00
Martin Ahlquist (frt Ekonomi & Politik) 5 25
Peter Gimbe (Företag & Affärer) 5 68
Urban Ekelund (Börs & Placeringar) 5 35
Anna Gullers (Redigering) 5 11

Direktnummer redaktionen

Almgren Jan 08-506 245 94
Carlin Henrik 5 04
Carlqvist Knut 0498-49 72 50
Drougge Lars 08-506 245 38
Eklund Jörgen 5 47
Eriksson Robert 5 45
Hammar Ian 5 37
Hassel Anders 5 56
Hugo Katarina 5 97
Lundstedt Mats 5 48
Jeppsson Johan 5 42
Kjäl Anders 5 42
Lundstedt Mats 5 64
Långström Niklas 5 22

Olsson Anders 08-506 245 33
Persson Henrik 5 24
Pettersson Ola 5 15
Sternberg Kristofer 5 21
Svanström Stefan 5 26
Svensson Viktor 5 77
Tapper Gustaf 5 43
Ullin Åsa 5 13
Wahlén Erik 5 49
Adahl Martin 5 29

Läsarservice dygnet runt

Beställning 08-506 245 60
Utelivens tidning 08-506 245 60
Fax 08-506 245 62
E-post: rens@fti.se

Prenumerationspriser

Heltid 2 396 kr (inkl moms 2 540 kr)
Halvtid 1 340 kr (inkl moms 1 420 kr)
Kvartal 731 kr (inkl moms 775 kr)
Månad 245 kr (inkl moms 260 kr)
Postg: 92 03 03, Bankg: 5470-1016

08-506 245 33
08-506 245 60
08-506 245 62
rens@fti.se

Utgivare och administration

Frederik Rudbeck (VD)
Sveriges Finansnyheter AB

Annons

Telefon 08-506 245 80
Fax 08-506 245 81
E-post: annons@fti.se
Bröberg Linus 5 85
Erlövsson Daniel 5 88
Hägglund Catharina 5 89
Karlberg Anna 5 87
Kundel Maria 5 84
Norden Magnus 5 98
Sjööpeland Henrik 5 95
Torsell Patrik 5 83
Ågren Inger 5 05
Hammarström David 5 82
Wernersson Joakim 5 91

Seminarier och nya media

Per-Erik Holmström 5 90

Webbsida och textarkiv

FinansTidningen lagras elektroniskt och finns tillgänglig på internet adressen www.fti.se. Där finns arkiv sedan 1 januari 1997. Artiklar kan även beställas per telefon 08-506 245 00 för 250 kronor plus moms per artikel. Förbehåll mot elektronisk lagring och publicering måste göras av skribenten. Detta medges normalt inte. För obestämt material ansvaret ej.

FinansTidningens räckvidd
108 000 läsare
Orveto Konsument 1998:3